

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง... ปกป้องสิทธิของตนเอง

ครูผู้สอน ครูวรรณ ศรีอรุณ

ครูจิตติรัตน์ ดิษฐวงศ์

เรื่อง...ปกป้องสิทธิของตนเอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

รู้และเข้าใจสิทธิเด็กในการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง

๒.

วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวข้องกับสิทธิพื้นฐานของเด็ก
ที่พึงได้รับ

๓.

ตระหนักและเห็นความสำคัญปกป้องสิทธิของตนเอง

??

คำถามชวนคิด

จากสถานการณ์ดังกล่าวให้นักเรียนคิดว่า
เด็กคนนี้กำลังถูกละเมิดสิทธิเด็กในด้านใด

??

ด้านสิทธิที่จะได้รับ
การปกป้องคุ้มครอง

หากนักเรียนเป็นเด็กที่อยู่ในสถานการณ์
ดังกล่าวนักเรียนจะทำอย่างไร

??

เรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐาน
ที่เด็กพึงได้รับตามกฎหมาย

เรื่อง...ปกป้องสิทธิของตนเอง

พันธกรณีกการคุ้มครองมี ๔ ด้าน

สิทธิที่จะมีชีวิตรอด

สิทธิที่จะได้รับการ
ปกป้องคุ้มครอง

สิทธิที่จะได้รับ
การพัฒนา

สิทธิที่จะมีส่วนร่วม

ปัญหาความรุนแรง จากคนรอบข้าง

ครอบครัวไม่มีสิทธิ
ล่วงละเมิดในตัวเด็ก

เด็กไม่เคยรู้ว่าตัวเองมีสิทธิได้รับ
การปกป้องจาก**ความรุนแรง**ในครอบครัว

เด็กไม่เคยรู้ว่าตัวเองมีสิทธิได้รับ
การปกป้องจาก**ความรุนแรง**ในครอบครัว

ครอบครัวไม่สามารถ

ละเมิดสิทธิเด็กได้

การยุติความรุนแรงสามารถร่วมมือกันจาก

ครอบครัว

สังคม

ควรหลีกเลี่ยง**ความรุนแรง**ที่เกิดจาก

ความรุนแรงจากคำพูด

การทำร้ายร่างกาย

การล่วงละเมิดทางเพศ

ถ้าเด็กเกิดปัญหา**ความรุนแรง**
ที่เกิดจากคนในครอบครัว

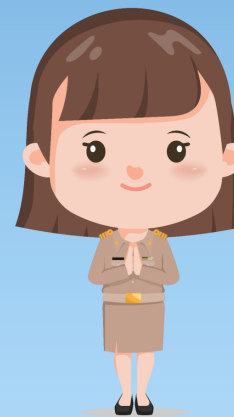

ญาติ

ผู้นำชุมชน

หน่วยงานรัฐ

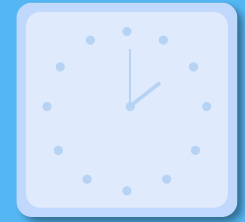
ถ้าเด็กเกิดปัญหา**ความรุนแรง**
ที่เกิดจากคนในครอบครัว

มูลนิธิคุ้มครองเด็ก

มูลนิธิคุ้มครองเด็ก

ความรุนแรงภายนอกบ้าน

ชุมชนบริเวณรอบ ๆ บ้าน

โรงเรียน

ความรุนแรง

ที่เกิดจากโรงเรียน

คุณครู

เพื่อน

ไม่สามารถใช้คำพูด
ครูไม่สามารถ
ลงโทษเด็กรุนแรงได้

ไม่สามารถใช้คำพูด
รุนแรงเกินไป

ไม่ละเมิดสิทธิเด็ก
ไม่คุ้มครองสิทธิเด็ก

ซึ่งบทลงโทษเด็กในโรงเรียนไม่สามารถลงโทษแบบใดก็ได้
ต้องลงโทษด้วยความเหมาะสมตามฐานของความผิด
ที่ควรจะเป็นตามวัยของเด็ก

ไม่ละเมิดสิทธิเด็ก
ไม่คุกคามทางเพศ

แต่เด็กก็ต้องมีระเบียบวินัย
ตามเงื่อนไขของโรงเรียน

ซึ่งเป็นหน้าที่ของเด็ก
ที่ควรกระทำ

ความรุนแรง

ที่เกิดจากเพื่อน

ความรุนแรงที่เกิดจาก
เพื่อนกลั่นแกล้ง

กลั่นแกล้งเพื่อน
โดยการใช้วาจา

กลั่นแกล้งเพื่อน
โดยการทำร้ายร่างกาย

กดดันขี้ขี้

เยาะเย้ย

นินทาเสียดลี

ชกต้อย

ล้วงละเมิดทางเพศ

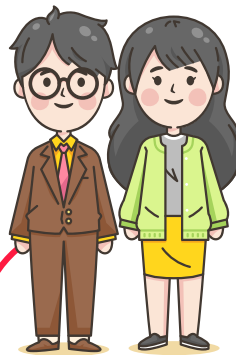

เมื่อเกิดความรุนแรง เด็กต้องตั้งสติและเลือกอยู่ในที่ปลอดภัย เพื่อเรียกความเชื่อมั่นให้ตนเอง

เพื่อหาวิธีการแก้ไข
และหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้น

ปรึกษาผู้ปกครอง

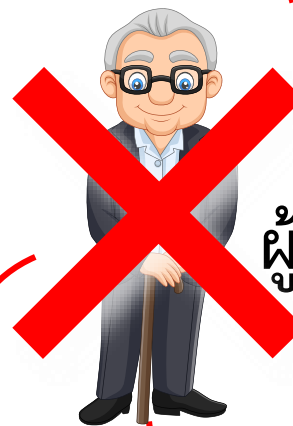
ผู้ใหญ่ที่น่าเชื่อถือ

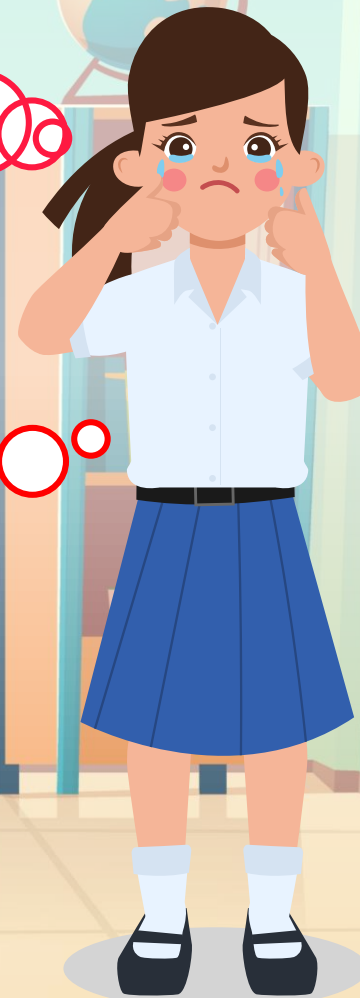
หากเด็กไม่มีผู้ปกครอง

ปรึกษาผู้ปกครอง

ผู้ใหญ่ที่น่าเชื่อถือ

ควรขอความช่วยเหลือ

หน่วยงานรัฐ

ล้วนเป็นสิ่งที่ไม่ควร
เกิดขึ้นแก่เด็ก

ความรุนแรงภายในบ้าน
จากคนในครอบครัว

ความรุนแรงจากโรงเรียน
หรือจากเพื่อน

ความรุนแรงภายนอกบ้าน
จากสังคม สิ่งแวดล้อม

เด็กสามารถติดต่อ
ขอความช่วยเหลือได้

คนในครอบครัวที่ไว้ใจ

ป้า

น้า

ย่า

ยาย

ผู้นำชุมชนและครู
ที่เด็กเชื่อใจ

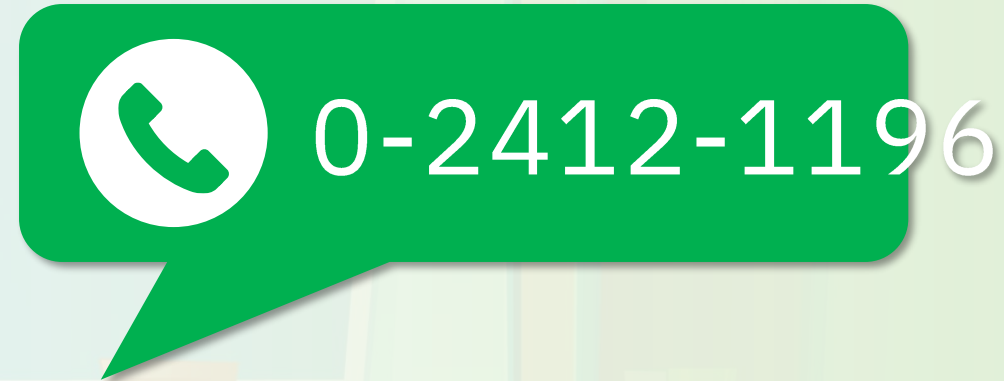
มูลนิธิหรือหน่วยงานของรัฐ

มูลนิธิคุ้มครองเด็ก

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์
สิทธิเด็ก

ศูนย์ช่วยเหลือสังคม

1300

กิจกรรม
ร่วมด้วยช่วยตอบ

สถานการณ์ที่ ๑

เจนโดนเพื่อนในห้องเรียน
นินทา และพูดจาเสียดสีใส่
เป็นประจำ เจนไม่กล้าบอก
ใครจึงเก็บเอาไว้คนเดียว
เจนมีการปกป้องสิทธิ
ของตนเองหรือไม่

๑. ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

๒. ไม่ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

สถานการณ์ที่ ๒

ปลื้มโดนแม่ตีเป็นรอยเขียวช้ำ
ทุกวัน เพราะแม่ไม่ชอบให้
ปลื้มไปเล่นกับเพื่อนคนอื่น
ปลื้มจึงตัดสินใจปรึกษาครู
ประจำชั้น ปลื้มมีการปกป้อง
สิทธิของตนเองหรือไม่

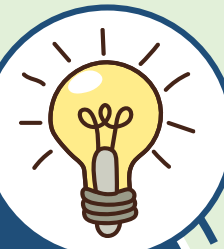

๑. ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

๒. ไม่ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

สถานการณ์ที่ ๓

ไอ้โดนเพื่อนแกล้ง และโดนชก
จนตาเขียว ไอ้จึงตัดสินใจเล่า
เหตุการณ์ที่ตนเองโดนกระทำ
จากเพื่อนให้กับครูประจำชั้นฟัง
ไอ้มีการปกป้องสิทธิ
ของตนเองหรือไม่

๑. ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

๒. ไม่ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

สถานการณ์ที่ ๔

บีชอบเล่นกับเพื่อนผู้ชาย
ทำให้เพื่อนผู้ชายชอบมา
แอบดูใต้กระโปรงเป็นประจำ
บิกลัวว่าหากบอกใครกลัวว่า
เพื่อนจะไม่มาเล่นด้วย
บีมีการปกป้องสิทธิ
ของตนเองหรือไม่

๑. ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

๒. ไม่ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

สถานการณ์ที่ ๕

หม่อมโดนพ่อเลี้ยงแอบดูตอน
อาบน้ำทุกวัน หม่อมไม่กล้า
บอกแม่ จึงตัดสินใจ โทรไปที่
ศูนย์ช่วยเหลือสังคมตามที่
คุณครูเคยสอน
หม่อมมีการปกป้อง
สิทธิของตนเองหรือไม่

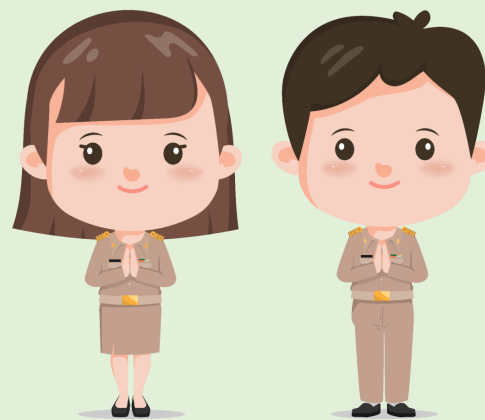
๑. ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

๒. ไม่ปกป้องสิทธิ
ของตนเอง

สถานการณ์ที่ ๖

ปอเป็นเด็กกำพร้าอยู่ในชุมชน
ที่เสี่ยงต่อยาเสพติด วันหนึ่งปอ
ได้ถูกชักชวนจากคนในชุมชน
ให้ลองยาเสพติด ปอจึงโทร
ไปที่มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
ตามที่คุณครูเคยสอน
ปอมีการปกป้องสิทธิ
ของตนเองหรือไม่

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน เพื่อทำใบงาน
๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มละเท่า ๆ กัน เพื่อทำใบงาน
๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง
๓. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๔

เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง

คำชี้แจง

ตอนที่ ๑ นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่าง หน้าข้อความให้สัมพันธ์กัน

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สิทธิเด็ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่าง หน้าข้อความให้สัมพันธ์กัน

ก. ถูกทารุณกรรมทางร่างกาย

ข. มีที่อยู่อาศัยได้รับประทานอาหารครบ ๕ หมู่

ค. ได้ค่าอุปกรณ์การเรียนฟรี

ง. ได้รับการคุ้มครองไม่ให้ถูกรถล่วงละเมิดทางเพศ

จ. เข้าร่วมงานวันวิชาการของโรงเรียน

..... ๑. สิทธิที่จะมีชีวิต

..... ๒. สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง

..... ๓. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา

..... ๔. สิทธิที่จะมีส่วนร่วม

..... ๕. การละเมิดสิทธิ

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

ไบเตยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในทุกวันไบเตยจะนั่งรอผู้ปกครองมารับกลับบ้านที่หน้าโรงเรียน มีอยู่มาวันหนึ่งได้มีชายแปลกหน้าเดินเข้ามาคุย พร้อมโกหกว่าผู้ปกครองของไบเตยให้มารับแทนเพราะติดธุระ จากนั้นชายคนแปลกหน้าได้จับแขนของไบเตย และโอบไหล่ พร้อมบอกว่าจะพาไปส่งที่บ้าน ครูประจำชั้นเห็นการกระทำของชายแปลกหน้าที่กระทำต่อไบเตยจึงรีบเดินออกมาหาไบเตย ครูประจำชั้นจึงโทรสอบถามผู้ปกครอง และพาไบเตยไปรอผู้ปกครองในโรงเรียน จากนั้นครูประจำชั้นนั่งรอส่งไบเตยจนกว่าผู้ปกครองมารับ

๑. จากสถานการณ์ไบเตยควรได้รับการปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับตามกฎหมายในด้านใด

.....

๒. หากนักเรียนเจอสถานการณ์ดังกล่าวแบบไบเตยนักเรียนจะปกป้องสิทธิของตนเองอย่างไร

.....

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่าง หน้าข้อความให้สัมพันธ์กัน

ก. ถูกทารุณกรรมทางร่างกาย

ข. มีที่อยู่อาศัยได้รับประทานอาหารครบ ๕ หมู่

ค. ได้ค่าอุปกรณ์การเรียนฟรี

ง. ได้รับการคุ้มครองไม่ให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ

จ. เข้าร่วมงานวันวิชาการของโรงเรียน

.....ข...... ๑. สิทธิที่จะมีชีวิต

.....ง...... ๒. สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง

.....ค...... ๓. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา

.....จ...... ๔. สิทธิที่จะมีส่วนร่วม

.....ก...... ๕. การละเมิดสิทธิ

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง

คำชี้แจงตอนที่ ๒ คำชี้แจง นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

ไบเตยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในทุกวันไบเตยจะนั่งรอผู้ปกครองมารับกลับบ้านที่หน้าโรงเรียน มีอยู่มาวันหนึ่งได้มีชายแปลกหน้าเดินเข้ามาคุย พร้อมโกหกว่าผู้ปกครองของไบเตยให้มารับแทนเพราะติดธุระ จากนั้นชายคนแปลกหน้าได้จับแขนของไบเตย และโอบไหล่ พร้อมบอกว่าจะพาไปส่งที่บ้าน ครูประจำชั้นเห็นการกระทำของชายแปลกหน้าที่กระทำต่อไบเตยจึงรีบเดินออกมาหาไบเตย ครูประจำชั้นจึงโทรสอบถามผู้ปกครอง และพาไบเตยไปรอผู้ปกครองในโรงเรียน จากนั้นครูประจำชั้นนั่งรอส่งไบเตยจนกว่าผู้ปกครองมารับ

๑. จากสถานการณ์ไบเตยควรได้รับการปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับตามกฎหมายในด้านใด

สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง

๒. หากนักเรียนเจอสถานการณ์ดังกล่าวแบบไบเตยนักเรียนจะปกป้องสิทธิของตนเองอย่างไร

ขอความช่วยเหลือจากครูที่เราเชื่อใจได้

แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิเด็ก

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
รู้และเข้าใจสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์สิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวข้องกับสิทธิพื้นฐานของเด็กที่พึงได้รับ	☆☆☆☆☆
ตระหนักและเห็นความสำคัญของสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
ตระหนักและเห็นความสำคัญปกป้องสิทธิของตนเอง	☆☆☆☆☆

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน ..... ☆☆☆ จำนวน .....

☆☆ จำนวน ..... ☆☆☆☆ จำนวน .....

☆☆☆ จำนวน ..... ☆ ....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด
ปรับปรุง   พอใช้   ดี   ค่อนข้างดี   ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ตั้งใจทำงานจนเสร็จ
  - มีสมาธิในการเรียน
  - มีมารยาทในการฟังและการพูด
  - ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนวางแผนพัฒนาตนเอง ตามธรรมชาติของแต่ละวิชาและสาระการเรียนรู้

แบบประเมินตนเอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สิทธิเด็ก

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิเด็ก

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
 เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง   ☆☆ พอใช้   ☆☆☆ ค่อนข้างดี   ☆☆☆☆ ดี   ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
รู้และเข้าใจสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์สิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวข้องกับสิทธิพื้นฐานของเด็กที่พึงได้รับ	☆☆☆☆☆
ตระหนักและเห็นความสำคัญของสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
ตระหนักและเห็นความสำคัญปกป้องสิทธิของตนเอง	☆☆☆☆☆

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

๒. นับจำนวนดาวจากรางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน	.....	☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน	.....
☆ ☆ จำนวน	.....	☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน	.....
☆ ☆ ☆ จำนวน	.....	☆	.....

สรุป: วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง   พอใช้   ดี   ค่อนข้างดี   ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานจนเสร็จ	☐ มีสมาธิในการเรียน
☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด	☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนวางแผนพัฒนาตนเอง ตามธรรมชาติของแต่ละวิชาและสาระการเรียนรู้

สรุปบทเรียน

ปกป้องสิทธิของตนเอง

ความรุนแรงจากโรงเรียน
หรือจากเพื่อน

ความรุนแรงภายนอกบ้าน
จากสังคม สิ่งแวดล้อม

ความรุนแรงภายในบ้าน
จากคนในครอบครัว

เด็กทุกคนควรรู้จักการปกป้องสิทธิของตนเอง และผู้ปกครองควรช่วยกัน
มอบอนาคตให้กับเด็กเพื่อให้เด็กได้รับความคุ้มครอง และเติบโต
อย่างมีคุณภาพในสังคมต่อไป

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง...ความหมาย

ของวัฒนธรรม

